

Američki izbori 2020. DAN ODLUKE ZA 330 MILIJUNA GRAĐANA SAD-a

Amerikanci koji žive u Hrvatskoj, Vjeran Pavlaković sa Sveučilišta u Rijeci, Cody McClain Brown, profesor na FPZ-u u Zagrebu, i Alex Crevar, novinar iz Atlante, daju svoje viđenje izbora

"Donald Trump prepustit će tron samo ako izgubi podršku vojske"

VJERAN PAVLAKOVIĆ

Nekako mi se čini da je način na koji Trump vodi državu, neovisno o ekonomskim potezima, toliko degutantno da je to prešlo svaku razinu. Američko društvo nikad nije bilo ovoliko polarizirano

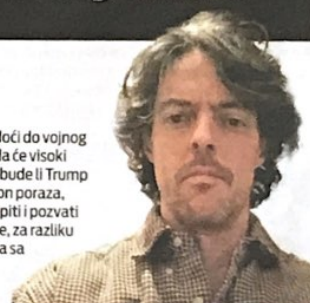
CODY McCLAIN BROWN

Mislim da cijeli svijet želi normalnog tipa na čelu SAD-a. Nakon ovih američkih izbora, tko god na njima pobijedio, slijedi teško razdoblje za SAD. Ako Trump pobijedi, demokrati to neće prihvatiti

ALEX CREVAR

Ne mislim da će doći do vojnog puča, ali mislim da će visoki vojni dužnosnici, bude li Trump odbijao otići nakon poraza, morati javno istupiti i pozvati ga na red. Biden je, za razliku od Trumpa, osoba sa suosjećanjem i empatijom

VID BARIĆ

Mislim da je i na ovim izborima, kao i na prošlima, jako teško zauzeti poziciju i vjerovati u rezultat. Prvo, očito je da predviđanje brojki ne može biti sasvim precizno. Ne znam je li to zato što republikanci manje odgovaraju na ankete nego liberali, pa imamo krivi pogled, ili taj sustav predviđanja ima neke druge mane koje ga čine nepreciznim. Druga stvar je elektorski kolegij, zbog kojeg američki izbori, u kojima nije dovoljno osvojiti puku većinu, znaju biti vrlo nepredvidljivi - rekao nam je na dan američkih izbora Vjeran Pavlaković, povjesničar i izvanredni profesor na Odsjeku za kulturne studije Sveučilišta u Rijeci.

Glasanje mailom

Pavlaković se rodio u Zagrebu, a kao četverogodišnjak otišao je s obitelji u SAD. Magisterij i doktorat završio je na University of Washington. Svoju je glasačku dužnost, kaže, odradio preko maila, glasajući

za Joea Bidena koji je za njega bio jedini izbor.

Nekako mi se čini da je način na koji Trump vodi državu, neovisno o ekonomskim potezima, toliko degutantno da je to prešlo svaku razinu. Američko društvo nikad nije bilo ovoliko polarizirano. Ne sjećam se ni jednih drugih izbora gdje je bilo ovoliko prijetnje nasiljem. Zastrašuju se glasači, a u Teksasu su Trumpovi fanovi kamionima okružili Bidenov autobus. Atmosfera je nevjerojatno zaostrena. Nisam nikada mislio da će retorika i diskurs u Americi tijekom izbora doći do razine u kojoj ljudi s oružjem paradiraju po ulici, bez obzira na to čiju stranu zauzimaju - nastavlja Pavlaković, dodajući kako takve podjele u američkom društvu nije bilo zadnjih 50 godina, još od šezdesetih godina prošlog stoljeća

"Nikad nisam mislio da će retorika i diskurs u Americi doći do razine na kojoj ljudi s oružjem paradiraju po ulici"

lječa i pokreta Afroamerikanaca u SAD-u. Za Trumpa navodi i kako je u američki javni prostor uveo opasan mikros reality showa i politike, koji se u povijesnom trenutku u kojemu se nalazimo pokazao kao interesantan i prijemljiv za glasače.

Normalan tip

I naš je drugi sugovornik, profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i autor knjige "Propuh, papuče i punica", koja donosi uvid u hrvatski način života i mentalitet iz očista Amerikanca koji se doselio u Hrvatsku, glasao za Joea Bidena. Cody McClain Brown ne skriva to.

Mislim da cijeli svijet želi normalnog tipa na čelu SAD-a - rekao je Brown, dodajući kako je siguran da nakon ovih američkih izbora, tko god na njima pobijedi, slijedi težak period za SAD.

Ako Trump pobijedi, demokrati to neće prihvatiti. Uvjeren sam da glasovi većine neće biti na njegovoj strani, a mislim da demokrati neće prihvatiti opciju da pobjednik izbora opet bude čovjek koji je dobio manje glasova većine. Učinili su to jednom, vidjeli su kakve mogu biti posljedice,

i mislim da neće ponovno dopustiti. S druge strane, Trumpova strana također neće htjeti prihvatiti poraz. Da, očekujem nasilje. Ne znam na kojoj razini, ali očekujem ga. Očekujem ga i tijekom samih izbora - rekao je Brown, dodajući kako očekuje i da će se situacija s proglašenjem pobjednika otegnuti i na nekoliko tjedana. U najcrnjem scenariju, govori, moglo bi doći do civilnih sukoba, pa i do toga da se vojska uključi te proglašiti pobjednika izbora.

Nadam se da se to neće dogoditi. U Hrvatsku sam došao na Fulbright stipendiju, i proučavao sam naše ratne sukobe. Sada odavde gledam Ameriku, i zamislim kako bi se tako nešto moglo dogoditi i tamo. Vrlo čudan osjećaj - kaže Brown.

Alex Crevar, novinar iz Atlante i redovni suradnik NY Times Travel s privremenom adresom u Zagrebu, također je glasao za demokratskog kandidata Bidena.

Biden će dobiti "popular vote". Utrka će biti puno neizvjesnija na elektorskom kolegiju. U normalnoj situaciji, rezultati kolegija se preklapaju s rezultatima većine glasača. Diskrepancija između glasova veći

je i kolegija dogodila se samo pet puta u 231 godinu. Elektorski kolegij ne služi svrsci već dugo, samo kreira kaos i konfuziju. A Trump to obožava. Čini mi se da će se izbori odlučiti u "battleground states" - rekao je Crevar, dodajući kako će prvi Trumpov potez, izgubi li izbore, biti tvrdnja da je prevaren. Zatim će rezultate htjeti provjeriti na ustavnom sudu, gdje trenutno ima tri svoja suca.

Suosjećanje i empatija

Zbog svega mi se čini da će iduća tri mjeseca biti obilježena protestima i nasiljem. Trumpovi glasači nosit će automatsko oružje. Čini mi se da će Trump otići samo ako izgubi podršku vojske. Ne mislim da će doći do vojnog puča, ali mislim da će visoki vojni dužnosnici, bude li Trump odbijao otići nakon poraza, morati javno istupiti i pozvati ga na red - smatra Crevar koji je istaknuo i da njegov kandidat Biden nije liberalan koliko bi on volio da jest. Međutim, smatra, Biden je, za razliku od Trumpa, osoba sa suosjećanjem i empatijom. A SAD-u, kao i čitavom svijetu, upravo to sada treba - zaključuje naš sugovornik. □